

Mr. sc. Marija Kriletić, sutkinja
Upravnog suda Republike Hrvatske

UPRAVNORAČUNSKI SPOR

UDK: 342. 9

Primljen: 20. 12. 2009.

Stručni rad

Reforma upravnog sudovanja u Hrvatskoj predviđa velike promjene: od zaštite koja se odnosi na sve akte uprave, mogućnost žalbe, osnivanje prvostupanjskih upravnih sudova i Višeg upravnog suda, suđenja u sporu pune jurisdikcije kao primarnog. Nisu predviđeni specijalizirani upravni sudovi. Za sve upravne stvari jedan je upravnosudski postupak. U radu se daje prikaz upravnog sudovanja u Hrvatskoj od druge polovice 19. st. do danas u poreznim stvarima posebno u odnosu na upravnoračunski spor; nadležnost specijaliziranog suda, poseban upravnosudski postupak, te ukazuje na neka rješenja koja su ponovno aktualna kao: suđenje u sporu pune jurisdikcije, mogućnost žalbe, viši i niži sudovi.

Ključne riječi: *upravnosudski postupak, upravni spor, upravnoračunski spor, Upravni sud RH*

1. UVOD

Ustav Republike Hrvatske građanima jamči zaštitu od nezakonitog posezanja uprave, pa i poreznog tijela kao dijela uprave, kroz sudsку kontrolu zakonitosti upravnih akta. U poreznim stvarima nadzor obavlja Upravni sud Republike Hrvatske¹ kao jedini specijalizirani sud za upravne stvari, prema tome i za ovo tipično upravno područje. Dva su razloga iz kojih je institucija upravnog spora ustanovljena u našem pravnom sustavu, a kad su u pitanju porezi to znači sudska zaštita prava građana i pravnih osoba od neutemeljenog poreznog opterećenja ili prekršajnog progona i osiguravanje zakonitosti kako bi se ostvarila ustavna načela o pravednosti sustava oporezivanja i zakonitom radu poreznog tijela.

Povjesno gledajući sustav sudske zaštite kroz instituciju upravnog spora rezultat je povezanosti s ustavnopolitičkom strukturom države, odnosno funkcionalne ovisnosti o upravnosudskoj organizaciji. Unutar tog okvira kretala se je i sudska zaštita u poreznim stvarima i to od prvog upravnog suda koji je bio nadležan i za Hrvatsku do danas (s jednim prekidom nakon Drugog svjetskog rata). U određenom periodu postojala je zasebna regulacija kad se radilo o financijskim obvezama korisnika društvenih sredstava, što se nije odnosilo na poreze i druga javna davanja koje podmiruju građani već gospodarski subjekti u

¹ Stanje na dan 19. listopada 2009.

vlasništvu države. Riječ je o upravnoračunskom sporu koji se je gotovo 20 godina vodio pred specijaliziranim sudom nadležnim za trgovačke sporove, po pravilima posebnog sudskega postupka, u pitanju su bile veće finansijske obveze, suđenje je bilo i u sporu pune jurisdikcije, postojala je mogućnost žalbe, itd. Aktualna razmatranja o novom uređenju upravnog spora imaju na umu neke institucije upravnog spora koje su već bile poznate u našoj pravnoj povijesti, barem kad je u pitanju upravnoračunski spor. S druge strane, ne izgleda da se sada razmatra potreba uvođenja finansijskog suda kao specijaliziranog upravnog suda za područje poreza. Stoga smatramo da pogled unatrag može poslužiti za promišljanje pravne regulacije upravnog spora, napose glede poreza.

2. POVIJESNI OSVRT NA UPRAVNO SUDOVANJE U HRVATSKOJ

2.1. Razdoblje od 1875. do 1945.

Sudska kontrola zakonitosti upravnih akata u Hrvatskoj ima dugu tradiciju.² Počeci sežu u drugu polovicu 19. stoljeća kada je Hrvatska bila u državnopravnoj svezi s Austrijom i Ugarskom te je Upravni sud u Beču (osnovan 1875.) bio nadležan za područje Istre i Dalmacije, a Financijsko upravno sudište u Budimpešti (osnovano 1883.) za područje Kraljevine Hrvatske i Slavonije. U austrijskom dijelu Monarhije predmet upravnog spora određen je metodom generalne klauzule s negativnom enumeracijom među koje su pobrojane i stvari koje se – ovo valja istaći – odnose na razrez poreza, dok je djelokrug Suda u mađarskom dijelu Monarhije utvrđen metodom enumeracije. Godine 1896. finacijski upravni sud je ukinut te je osnovano Kraljevsko ugarsko upravno sudište koje više nije bilo nadležno na području naše Kraljevine za neka upravna područja (porezi, pristojbe i dr.) dok je nadležnost u Međimurju, Baranji, a kasnije i Rijeci bila u punom obimu.

Od 1919. u novostvorenoj državi Srba Hrvata i Slovenaca, odnosno u prvoj Jugoslaviji djelovao je Državni savjet kao vrhovni upravni sud (jedno vijeće bilo je nadležno za finansijske predmete) i upravni sudovi (isključivo prvostupanjski). U Zagrebu je upravni sud osnovan 1923. Ustanovljenjem Banovine Hrvatske 1939. došlo je do promjene, te je ustrojen zaseban sustav upravnog sudstava tako da Upravni sud u Zagrebu odlučuje konačno o upravnim sporovima i određen je kao vrhovni upravni sud Banovine. Broj vijeća i njihov djelokrug određivalo je svaku godinu sudska personalno vijeće s tim da je – ovo valja istaći – za finansijske stvari trebalo postojati barem jedno vijeće. Nakon proglašenja Nezavisne Države

² v. Medvedović, D., Upravno sudstvo u Hrvatskoj, Upravni sud RH, Zbornih odluka 1977. – 2002., str. 136. i d., NN, Zagreb, 2002.

Hrvatske taj je sud nastavio s radom, a 1942. osnovano je Upravno sudište u Zagrebu kao jedini upravni sud opće nadležnosti u državi i ujedno vrhovni upravni sud (jedno od vijeća bilo je zaduženo za financijske predmete), te tri posebna upravna suda među kojima i Računski dvor u Zagrebu.

2.2. Razdoblje od 1945. do 1952.

U socijalističkom društvenom uređenju, nakon Drugog svjetskog rata, isprva nije postojala sudska kontrola zakonitosti upravnih akata, uz neke iznimke.

2.3. Razdoblje od 1952. do 2009.

Nakon stvaranja druge Jugoslavije nestaju upravni sudovi i uopće sudski nadzor nad upravom sve do 1952., kada je ponovno uspostavljena sudska zaštita od nezakonitog posezanja uprave. Godine 1952. donijet je Zakon o upravnim sporovima³ (dalje: ZUS) prema kojem su upravni sporovi u nadležnosti redovnog suda. Za Hrvatsku to je bio Vrhovni sud NRH u Zagrebu, a za Federaciju Vrhovni sud FNRJ u Beogradu. Te predmete rješavala su specijalizirana vijeća unutar odjela za upravne sporove. Godine 1959. ustanovljava se nadležnost privrednog suda za upravnoračunske sporove. Postojala je mogućnost žalbe, a predviđeni su i izvanredni pravni lijekovi.

Bitna promjena uslijedila je 1977. kada se donosi novi ZUS⁴ i ustrojava Upravni sud u Zagrebu za područje Hrvatske kao upravni sud opće nadležnosti. Osim odlučivanja o tužbama protiv konačnih upravnih akata Upravni sud bio je nadležan za odlučivanje i o upravnoračunskim sporovima. Time je u svim upravnim stvarima uspostavljena kontrola izvan redovnih sudova i to u jednom specijaliziranom sudu – Upravnom судu. U finansijskim stvarima, kao i u gotovo svim materijama, nije bila propisana mogućnost žalbe Vrhovnom судu Hrvatske, pa je sud djelovao kao jednostupnjevani, najviši upravni sud u Hrvatskoj. Bili su predviđeni izvanredni pravni lijekovi.

Godine 1991., nakon raskida državnopravnih sveza na temelju kojih je zajedno s ostalim republikama i pokrajinama tvorila dotadašnju SFRJ, Republika Hrvatska nije donijela novi zakon o režimu upravnog sudovanja i upravnog spora, već je preuzeila jugoslavenski ZUS iz 1977. koji je kasnije izmijenjen⁵. U poreznoj materiji zakonodavac nije predvidio mogućnost žalbe protiv odluke Upravnog suda. Upravni sud u Zagrebu nastavio je radom kao Upravni sud Republike Hrvatske.

³ Službeni list SFRJ br. 23/52

⁴ Službeni list SFRJ br. 4/77

⁵ NN br.53/91, 9/92 i 77/92

U prvim godinama nakon uspostave Republike Hrvatske prišlo se je poreznoj reformi nužnoj nakon osamostaljenja Hrvatske i uvođenja novog političkog i gospodarskog sustava. Uvedeni su novi oblici javnih davanja – prije svega carine kao izraz državne suverenosti, te niz posebnih poreza (na duhan, kavu, alkohol itd), na drugačiji način uređeno je oporezivanje nekih poreznih oblika, porez na promet proizvoda i usluga je ukinut i uveden porez na dodanu vrijednost. Dane su razne povlastice određenim kategorijama građana, a neke su ukinute. Drugačije su regulirani lokalni porezi. Prekršajni postupak vodila su porezna tijela zbog poreza i carinskih prekršaja te zbog nenamjenskog trošenja proračunskih sredstava kao i nepridržavanja propisa pri javnoj nabavi roba i usluga. Poduzeća prelaze u privatno vlasništvo, privatno poduzetništvo više ne čine samo sitni obrtnici već se pojavljuju i multinacionalne kompanije. Posebna pažnja pridaje se financijskoj kontroli poslovanja gospodarskih subjekata.

Sudski postupak propisan ZUS-om odnosi se i na financijske stvari (prema generalnoj klauzuli) i vodi se kao i u svim drugim upravnim stvarima pred Upravnim sudom RH. Jedina promjena koja je uslijedila desila se 2002. kada je određena nadležnost za sudsку kontrolu u financijskim prekršajnim stvarima pri Visokom prekršajnom судu, tako da ovi predmeti više nisu u nadležnosti Upravnog suda RH. I to je do sada sve.

2.3.1. *Upravnoračunski spor – povijesni osvrt*

Premda upravnoračunski spor pripada povijesti, potrebno ga je prikazati jer je u pitanju poseban vid upravnog spora, u kojem je sud kontrolirao zakonitost (i pravilnost) upravnog akta donijetog u složenim, za društvo (Državu, zajednicu) značajnim, financijskim stvarima.

Godine 1959. na području tadašnje Jugoslavije ustanovljena je Služba društvenog knjigovodstva⁶ (dalje:SDK) s vrlo širokim ovlastima: »kao javna služba koja osigurava evidenciju i kontrolu korištenja i raspolažanja društvenim sredstvima, evidenciju o kretanjima u privredi i kontrolu izvršenja obaveza korisnika društvene imovine prema društvenoj zajednici» (čl.1.). U sastavu službe bila je financijska inspekcija. Poslove službe obavljala je Narodna banka. Korisnici društvenih sredstava bili su obvezni da cijelokupan platni promet, odnosno financijsko poslovanje obavljaju preko SDK i da kod nje drže sva financijska sredstva.

Bilo je određeno da je SDK jedinstvena i samostalna služba koja radi isključivo na temelju zakona i drugih propisa donesenih na temelju zakona. Ako SDK utvrdi nezakonitost raspolažanja društvenom imovinom ili računsku neispravnost dokumenata ili pak neistinitost navedenih činjenica, izdaje rješenje (prema Zakonu o općem upravnom postupku) kojim utvrđuje zakonito, odnosno ispravno stanje. Protiv tog rješenja korisnik društvene imovine i političko-teritorijalna jedinica imaju pravo pokrenuti upravnoračunski spor prema odredbama Zakona o Službi društvenog knjigovodstva (glava V.). Primjena ZUS-a je tek supsidijarna.

⁶ Zakon o društvenom knjigovodstvu (NN br. 43/59)

Upravnoračunski spor mogao se pokrenuti «protiv rješenja Službe društvenog knjigovodstva kojim se rješava o zakonitosti raspolaganja društvenom imovinom, o računskoj ispravnosti dokumenata i o istinitosti navedenih činjenica koje služe kao podloga za raspolaganje društvenom imovinom i knjiženje, o ispravnosti periodičnih obračuna i završnih računa, odnosno ispravnosti izvršenja proračuna prihoda i rashoda korisnika društvene imovine» (čl. 59.st.1.). Ocjenjivala se i pravilnost pobijane odluke. Osporavati se je moglo konačno rješenje koje je označeno kao ono što je donijeto u povodu zahtjeva za ponovno ispitivanje rješenja SDK ili u slučaju nerješavanja zahtjeva u roku od mjesec dana (slučaj šutnje uprave), protiv rješenja donijetog u revizijskom postupku i protiv rješenja finansijskog inspektora o obustavi raspolaganja, odnosno korištenja novčanim sredstvima koje je potvrdio generalni finansijski inspektor.

Upravnoračunski spor pokretao se tužbom u roku od mjesec dana. Legitimaciju za podizanje tužbe imao je korisnik društvene imovine i političko-teritorijalna jedinica i to korisnik ako smatra da je rješenjem SDK povrijeđeno njegovo pravo ili neposredan interes zasnovan na zakonu, a političko-teritorijalna jedinica ako joj je rješenjem donijetim nakon preispitivanja rješenja SDK uskraćen prihod što joj pripada prema zakonu (to, dakako, može biti porez).

Upravnoračunske sporove nisu rješavali upravni sudovi jer tada nisu više ni postojali, ali niti Vrhovni sud Hrvatske, koji je inače bio nadležan za sve upravne sporove. Ovi sporovi dani su u nadležnost trgovačkim sudovima i to višem privrednom суду (na razini republike) kao prvostupanjskom суду i Vrhovnom privrednom суду u Beogradu koji je bio žalbeni суд.

Što se tiče sudskog vijeća u njemu su radili i suci porotnici («povremeni suci») koji su bili stručnjaci za financije.

U upravnoračunskom sporu predviđeno je da sud sudi u sporu pune jurisdikcije kad je nepotpuno utvrđeno činjenično stanje ili pogrešno primijenjeno materijalno pravo. U potonjem slučaju «presuda u svemu zamjenjuje poništeno rješenje» (čl. 67.) i temelj je za promjene na računima korisnika. No, ako je rješenje nepravilno iz formalnih razloga, ili je u pojedinim točkama protivno zakonu, a sud ne može presudom rješiti samu stvar, uvažit će tužbu i poništiti rješenje te narediti SDK da donese novo rješenje. SDK je pri tome vezana pravnim shvaćanjem suda što ga je iznio u presudi, te je u tom smislu i dužna donijeti novo rješenje.

Do promjene stvarne nadležnosti za rješavanje upravnoračunskog spora došlo je 1978. kada se je pri rješavanju te materije prešlo s trgovačkih sudova na Upravni sud. Prema čl. 39. Zakona o redovnim sudovima⁷ Upravni sud Hrvatske odlučuje o upravnim sporovima i upravnoračunskim sporovima. Prema čl. 37. st.1. Zakona o Službi društvenog knjigovodstva u SRH⁸ upravnoračunske sporove protiv konačnih rješenja generalnog direktora SDK rješava i o tužbi odlučuje Upravni sud Hrvatske. U predmetima koji su se javljali pred tim sudom bile su u pitanju obveze po osnovi

⁷ NN br. 5/77

⁸ NN br. 32/78

poreza i doprinosa društvene pravne osobe (korisnika društvenih sredstava) prema odgovarajućoj društveno-političkoj zajednici i njihovim fondovima te tadašnjim samoupravnim interesnim zajednicama ili povrat uplaćenih sredstava. Predmeti su rješavani na temelju stanja spisa pregledom finansijske dokumentacije.

Zakonodavac nije dao mogućnost žalbe, već je odredio (čl.37.st.2. Zakona) da je odluka Upravnog suda Hrvatske konačna. Ona je bila i pravomoćna, pa je taj sud bio najviši sud u Republici u upravnoračunskom sporu.

Od izvanrednih pravnih lijekova bio je predviđen prema Zakonu o Službi društvenog knjigovodstva u SRH zahtjev za zaštitu zakonitosti što ga je mogao podnijeti javni tužilac Hrvatske Vrhovnom судu Hrvatske i to ako je odlukom Upravnog suda Hrvatske učinjena teža povreda republičkog zakona. Za slučaj povrede saveznog zakona, Zakon o Službi društvenog knjigovodstva⁹ predvidio je kao izvanredni pravni lijek zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne sudske odluke u upravnoračunskom sporu i zahtjev za zaštitu zakonitosti.

Situacija se mijenja u odnosu na SDK nakon donošenja Zakona o finansijskoj policiji kojim se osniva Financijska policija¹⁰ i Zakona o platnom prometu u zemlji.¹¹ Prema čl. 25. Zakona o finansijskoj policiji od 1. ožujka 1993. prestaju vrijediti odredbe Zakona o Službi društvenog knjigovodstva (NN br.53/91) i Zakona o upravama društvenih prihoda (NN br.10/82,17/86 i 27/88) koje se odnose na poslove finansijske kontrole koju je obavljala Služba društvenog knjigovodstva Hrvatske i poslove kontrole koje su obavljale uprave prihoda. Umjesto Zavoda za platni promet određene poslove obavlja sada Financijska agencija, a Financijska policija je bila ukinuta 2001.,¹² (da bi 2004. bila ponovno ustanovljena¹³) te je njezine poslove preuzeila Porezna uprava. O zakonitosti upravnih akata koje je donosila Financijska policija, odnosno Porezna uprava, a što bi se prema sadržaju moglo podvesti pod upravnoračunski spor, odlučivalo se (a i sada se odlučuje) u upravnom sporu. Nestala su posebna pravila za postupanje suda u ovim finansijskim predmetima, te je ono podvrgnuto općim postupovnim pravilima predviđenim ZUS-om, uz podrednu odgovarajuću primjenu Zakona o parničnom postupku. Ne pravi se razlika jesu li u pitanju složeni ili jednostavniji finansijski predmeti ni radi li se o velikim iznosima javnih davanja ili ne, nekoliko milijuna kuna ili 200 kuna – postupak je isti. Upravni spor, koji se pojavljuje kao spor o zakonitosti ili spor pune jurisdikcije, pretežno se rješava kao spor o zakonitosti.

Moglo bi se postaviti pitanje radi čega je ispuštena zasebna regulacija kad su u pitanju ovi nesumnjivo značajni sporovi i s obzirom na u pravilu veliku vrijednost predmeta spora i s obzirom na stranke u postupku čiji su interesi oštro sučeljeni, a sudska odluka s implikacijama širim od pukog finansijskog efekta.

⁹ NN br 2/77 i 8/77

¹⁰ NN br. 89/92

¹¹ NN br. 27/93

¹² Zakon o prestanku važenja Zakona o finansijskoj policiji- NN br.67/01

¹³ NN br. 140/05

Može se primijetiti da je suštinska razlika između upravnoračunskog spora i upravnog spora u pristupu i djelotvornosti. Dok upravnoračunski spor ide za tim da riješi same odnose o kojima se radi, da riješi samu stvar, npr. neuplaćena javna davanja usmjeri u proračun čime se neposredno djeluje u javnom interesu, a i učinak se odmah postiže, kod upravnog spora težište je na ocjeni zakonitosti, a rješavanje o pravu (ili obvezi) je zakonski moguće, ponekad i obvezatno, ali u praksi gotovo da izostaje. Rješavanje predmeta prvenstveno kroz ocjenu zakonitosti upravnog akta za stranku može značiti dulji put do zakonite odluke. Ako je predmet vraćen upravnom tijelu na ponovni postupak i odluku, za slučaj da je odluka ponovno nezakonita, stranka se opet obraća Sudu. Tako je moguće da se Sud više puta vraća na isti slučaj. No, s druge strane, spisi se brže rješavaju, što nije nevažno u uvjetima stalne preopterećenosti Suda. U izvjesnom smislu, može se govoriti i o jeftinoći postupka jer u suđenju ne sudjeluju suci porotnici niti se angažiraju sudske vještaci, što bi bilo nužno pri odlučivanju o samom pravnom odnosu jer iziskuje temeljito finansijsko znanje, naročito računovodstva i knjigovodstva.

Prema tome, sada je pristup ovim predmetima isti kao da se radi o bilo kojoj drugoj poreznoj stvari ili nekoj drugoj iz nadležnosti Suda.

3. ZAKLJUČNE NAPOMENE

Finansijske, odnosno porezne stvari od esencijalnog su značaja za svaku državu, što se očituje kroz sudske kontrole zakonitosti poreznih upravnih akta. Ova kontrola obavljala se na našem području ovisno od ustavne regulacije, odnosno od državnopravnih sveza u koje je ulazila Hrvatska počevši s Ugarskom pa do jugoslavenske zajednice, te osamostaljenja Hrvatske. Važnost koja je pridana pravnom području oporezivanja vidi se kroz osnivanje specijaliziranog sudišta za financije (u Budimpešti), postojanju sudske vijeća od kojih se povjesno gledajući uvijek barem jedno bavi porezima u upravnim sudovima opće nadležnosti, ustanovljenju nadležnosti privrednog suda kao specijaliziranog suda mjerodavnog za poreze koji su bili značajni za društvo, te zasebnoj regulaciji upravnoračunskog spora. Do 2006. u Upravnom судu Republike Hrvatske jedno od vijeća bilo je temeljno za financije, a nakon toga, pošto su osnovani odjeli, finansijske predmete rješavaju tri vijeća u Finansijsko-radnopravnom odjelu, uz predmete radnog prava, prava pretvorbe, privatizacije, javne nabave, tržišnog natjecanja i tzv. opće uprave te rješavanja zahtjeva za zaštitu ustavnih prava. Energija sudaca raspršena je na mnoga – razna upravna područja, a finansijski predmeti „utopljeni“ u generalnoj klauzuli. To može ilustrirati primjer sa jedne sjednice¹⁴.

¹⁴ Sjednica III. vijeća finansijskog i radno-pravnog odjela održana 14. listopada 2009. može poslužiti kao ilustracija vrste predmeta o kojima se odlučivalo na jednoj od sjednica i broju predmeta (ukupno 52 predmeta) :

1. Upis u registar - 1
2. Premještaj - 1

Za razliku od nekih upravnih materija u upravnim sporovima koje se javljaju i gase, često opterećujući sud s velikim brojem predmeta, porezi su «vječna tema» te oduvijek postoji jedan konstantan broj predmeta iz tog područja¹⁵. Obratiti se može svatko pogoden odlukom poreznog tijela, bez obzira na vrijednost predmeta spora. Izuzetno niske sudske pristojbe uz mogućnost oslobođenja omogućavaju zaštitu praktično svima. Pitanje je, je li racionalno da baš za sva porezna davanja sudska zaštita bude osigurana na najvišoj instanci. Ili bi i vrijednost predmeta spora trebala imati ulogu. Treba imati na umu da je spor samo trošak, trošak za sve strane u postupku, a naročito za državu koja kroz sudske pristojbe dobiva simboličnu naknadu, a u konačnici troškove snose svi porezni obveznici.

U nadležnosti Upravnog suda neće biti kontrola svih poreznih stvari. U području javnih davanja porezni i carinski prekršaji prestaju biti predmetom rada Upravnog suda zbog promjene drugostupanske nadležnosti čime se jedna tipično upravna materija izvlači iz ingerencije ovog Suda i onemogućava ujednačavanje prakse u svekolikoj poreznoj materiji. Ne treba posebno isticati da je porezno

3. Ovrha radi naplate poreza - 2
4. Utvrđivanje dohotka - 1
5. Porez - 3
6. Inspekcijski nadzor - 8
7. Utvrđivanje doprinosa za obvezna osiguranja -5
8. Naplata javnih davanja - 4
9. Naknada troškova prijevoza na posao - 1
10. Prestanak državne službe - 1
11. Obnova carinskog postupka - 1
12. Prestanak djelatne vojne službe - 2
13. Teška povreda službene dužnosti - 1
14. Novčana kazna - 4
15. Raspoređivanje službenika - 1
16. Udaljenje iz službe - 1
17. Pravo na otpremninu - 1
18. Odlučivanje o diplomatskom statusu - 1
19. Ostvarivanje prava prednosti pri zapošljavanju - 1
20. Izricanje opomene - 1
21. Privremeno uzdržavanje djece - 1
22. Brisanje iz članstva - 1
23. Prijedlog za oslobođenje od plaćanja sudske pristojbi - 4
24. Isključenje iz lovačke udruge- 1
25. Naknada za odvojeni život od obitelji - 1
26. Ostvarivanje prava radnika na neisplaćeno potraživanje - 1
27. Ocjena sposobnosti za djelatnu vojnu službu - 1
28. Razrješenje ravnatelja – 1

Očekuje se da vijeće riješi oko 1600 spisa godišnje.

¹⁵ Zadnjih nekoliko godina broj predmeta iz finansijskog područja blizu je 7000 godišnje i u odnosu na ukupan broj predmeta iznosi oko 17% - prema podacima sudske pisarnice Upravnog suda RH.

prekršajno pravo u funkciji poštivanja porezne discipline i neposredno vezano uz propise o oporezivanju.

Suđenje u poreznim stvarima zahtjevan je posao koji traži specijalističko znanje – ne samo postupovnog poreznog prava koje se iskazuje kao upravno pravo već i materijanog poreznog prava koje ima sva obilježja finansijskog prava. Porezno pravo nije kodificirano. Pravna vrela mnogobrojna su i mnogovrsna: od Ustava, zakona (koji se vrlo često mijenjaju, naročito materijalne odredbe), uredbi, podzakonskih općenormativnih akata što ih donosi ministar financija, lokalnih propisa, međunarodnih ugovora, čak i običajnog prava, standarda itd. U razmišljanjima o reformi sudske vlasti ne predviđa se specijalizirani finansijski upravni sud niti poseban upravnosudski postupak, a što je već bilo poznato u hrvatskoj prošlosti u području upravnog sudske vlasti.

ADMINISTRATIVE-COMPUTATIONAL DISPUTE

Reform of the administrative adjudication process in Croatia makes provision for many changes. These range from protection which is related to all administrative acts, the possibility of appeal, founding first instance administrative courts and the Administrative High Court, to adjudication in full jurisdiction disputes as the most important. There is no provision for specialised Administrative Courts. For all administrative aspects, there is one administrative judicial procedure. In this paper, there is analysis of administrative adjudication in Croatia from the second half of the 19th century till today in taxation matters, in particular related to administrative computational dispute; the jurisdiction of the specialised court, and special administrative judicial procedure. Also pointed out are certain solutions which are current again such as: adjudication in full jurisdiction disputes, the possibility of appeal, and higher and lower courts.

Key words: *administrative judicial procedure, administrative dispute, administrative-computational dispute, Administrative Court of the Republic of Croatia*